

Koledar Kmečke zveze za leto 1937.

Vsebina:

Kalendarij	6
Vremenski ključ	36
Cirilica in latinica	37
Vladarska hiša Jugoslavije	38
Naša država	39
Države vsega sveta	42
Poštna pristojbine	45
Takse za menice	49
Denar raznih držav	50
Znaki na avtomobilih	52
Casovna tablica	53
Poslaništva tujih držav	54
Vodstvo in glavni odbor Kmečke zveze	55
Pregled krajev. organizacij Kmečke zveze	56
Kaj hočemo?	58
Kmečka mladina v Kmečko zvezo	64
Od tam, kjer je kmečki stan doma	68
Kmetijstvo v Jugoslaviji	86
Kako se mešajo umetna gnojila?	90
Petletna vojska zoper kmeta	92
Kmečka zveza in reorganizacija kmečkega gospodarstva	96
Opombe h kmetiskemu blagovnemu združenstvu	103
Zavarovanje za slučaj vremenskih nesreč	110
Navodila za podeljevanje podpor v svrhu razkuženja semena poljskih rastlin	112
Odpis zemljarine zaradi vremenske škode	113
Kdaj se oprosti zemljišče zemljišk. davka	113
Naš les	114
Trami	116
Kako se izračuna kubična mera okroglih debel in klad	122
Kubično izračunavanje votlih teles	123
Tabela za proračune	125
Kako se pozna starost govedi	128
Kaj večkrat pozabim?	129
Kako se določi vsebina debel in hlodov na podlagi dolžinskega in srednjega premiera	130
Tabela za preračunavanje oralov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre	142
Koledar brejosti	146
Koliko časa traja pojatev pri domač. živalih	150
Razmerje med živo težo in težo zaklane živine	151
Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži	152
Prejčki in izdatki	154
Zapisnik delavcev in njih plače	178
Zapisnik plače v blagu in delu	182

Zapisnik živalskega prirastka	186
Sejmi za Štajersko, Koroško in Prekmurje	189
Sejmi na Kranjskem	195
Inserati (med tekstom in)	202

Vsak dan potrebuješ koledar!

Vedno je treba kaj zapisati, vedno kaj pogledati v koledar, ki nudi vse najpotrebnejše podatke.

Močna vezava v celo platno omogoča, da se ne bo obrabil prehitro, da ga lahko uporabljaš tudi kot denarnico.

Cena koledarju Din 10— je tako nizka, da ne dobiš za ta denar ničesar, kar bi ti moglo koledar nadomestovati.

Kupi ga sam in pokaži ga prijatelju! Sam boš zadovoljen z njim in prijatelj ti bo hvaležen, da si ga opozoril na ta koledar.

Kako naročite koledar?

Ako ga naročaš sam, tedaj imaš najmanj stroškov, ako kupiš na pošti splošno položnico, katero spišeš kakor navadno, dodaš samo še bese-dilo: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, št. 10.602.

Na tej položnici vpišeš znesek Din 11— (deset je za koledar, en Din je za poštnino), na zadnji strani na srednjem delu pa napišeš: Pošljite mi koledar Kmečke zveze za l. 1937.

Ko bomo v Mariboru položnice srednji del dobili, bomo takoj poslali koledar.

Kdor bo pa pisal karto, naj mu pošljemo koledar, mu bomo pa mi poslali položnico, da nam dopošlje Din 11—, po prejemu denarja bomo pa poslali denar.

Slovenski kmetje, oklenite se Kmečke zveze in imejte stalno s seboj legitimacijo slovenskega kmeta, to je koledar Kmečke zveze!

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Pršetinci pri Sv. Tomažu. S solzami obliči sveži grobovi tomaževskega pokopališča so pričali o bridki nenadomestljivi izgubi treh pršetinskih mamic, ki so pretekli teden zaporedoma odšle po večno plačilo. V petek 23. oktobra je mirno v Gospodu zaspala Grlica Eva iz Pršetinca. Naslednji dan 24. oktobra pa je po dolgo, trajni in mučni bolezni zapustila svet zmot in prevar žena Alojzija Klemenčič v Pršetincih, sestra dolgoletnega župana Franca Magdiča iz Godemarec. Bolana je vdana v božjo voljo potrpežljivo prenašala trpljenje bolezni. V ponedeljek 25. oktobra smo položili k večnemu po-

čitku vdovo Julijano Sinko, tudi doma v Pršetincih, v 81. letu svoje starosti. Pokojna je bila skozi dolga leta vztrajna molilka pri majniški pobožnostih v bližnji vaški kapeli.

Sv. Primož na Pohorju. Dne 15. oktobra smo pokopali verno in skrbno krščansko ženo in mamo Marijo Nabernik, po domače Trahtnikovo gospodinjico. Izpolnila je komaj dobrih 34 let. Kruta morilka jetika jo je zalezovala že več let. Pa vsako leto jo je še premagala, letos pa niso pomagala več ne skrbna nega in ne zdravlila. Zapušča užaloščenega moža in troje malih otrok. Svetila ji večna luč!

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

PRAVILNIK

o izvrševanju uredbe o likvidaciji kmečke zaščite je izdala te dni vlada. Pravilnik se tiče samo denarnih zavodov in jim predpisuje, kako bodo uredbo glede kmečkih dolgov izvršili. Kar zadeva dolžnike, pravilnik ni prav nič predru-gačil predpisov že izdane uredbe. Ako se ho-čete natančno poučiti o odplačevanju kmečkih dolgov, po novi uredbi, naročite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Novice iz drugih držav.

Konferenca držav rimskega bloka: Italije in Avstrije ter Madžarske, se bo vršila 11. in 12. XI. na Dunaju. Italijanski zunanji minister grof Ciano bo odpotoval že nekoliko poprej na Du-naj, da bo obiskal službeno kancelerja dr. Schu-schnigga in bo sodeloval pri pripravi za po-svetovanja.

Mussolini za prijateljstvo z Jugoslavijo. Na manifestacijskem zborovanju 1. novembra v Milanu je Mussolini v svojem govoru naglasil, da so podani vsi pogoji za resnično prijateljstvo Italije in Jugoslavije.

Združene ameriške države so volile 3. XI. predsednika. Kandidatov je bilo več. V poštev sta prišla samo dva in sicer: dosedanji predsed-nik Roosevelt in republikanski kandidat Lan-don.

Nacijonalisti tik pred Madridom. Vrhovni poveljnik španskih nacijonalistov general Fran-co je razposlal 2. novembra uradno sporočilo, da so prodrele njegove čete že na razdaljo pol-

drugega kilometra od letališča Getafe pri Ma-dridu. Njegove predstraže so že vkorakale na letališče.

Domače novice.

14 kaznjencev iz mariborske moške kaznilnice so izpustili 2. novembra pogojno. Izpuščeni so prestajali kazen od 4 do 10 let. Eden je bil ob-sojen radi umora, ostali pa radi ubojev in po-bojev, zagrešenih v pijanosti.

Podlegel poškodbi. Poročali smo, kako se je razletel v Ježekovi tovarni v Melju v Mariboru smirkov brus in je kos kamna zadal v glavo 21letnega ključavničarskega vajenca Martina Kranjca. Težko poškodovanega so oddali v bol-nico, kjer je umrl.

Vlom v št. Petru pri Mariboru pojasnjen. Po mariborski okoliščini je bilo v zadnjem času več vlomov v trgovine in zasebne hiše. Med dru-gim so obiskali nočni vlomilci tudi Lorberjevo trgovino v št. Petru. Orožniki so dognali, da so ta slednji vlom izvršili 4 cigani iz Prekmur-ja, katerim se je pridružil 32letni Franc Ka-menar iz Merhatovcev v Slovenski krajini. Pri njem so našli del vlomilskega plena, katerega je razprodal na drobno.

Vlomilci, ki so ogrožali Haloze, pod ključem. Spredej med novicami poročamo, kako je bilo po raznih krajih Haloze v zadnjem času vlom-ljeno pri treh posestnikih. Orožnikom v Les-kovcu in pri Sv. Barbari je uspelo, da so iz-sledili vlomilce in jih zaprli. Pod ključem so: 30letni Rudolf Hrženjak, 69letni Franc Haberk in 28letna Bara Veit. Vsi trije so iz Maruševca na Hrvaškem in so zaprti v Ptuj. Vodja vlo-milske družbe 36letni Štefan Prasniški, tudi iz Maruševca, se je zaenkrat odtegnil roki pravice.

Več požarnih nesreč. V Bukovcu pri Prager-skem je zgorela posestniku Jožefu Vrečku shramba za sadje in je uničenih 1000 kg jabolk. V Zgornji Bistrici je v noči na 2. XI. zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Ozimič. — V št. Vidu pri Vuzenici je zgorela hiša posestniku Mihaelu Pačniku in z njo vred tudi zavarovalna polica. — Pri Sv. Primožu nad Vuzenico je bil upepeljen 32.000 Din vreden hlev posestniku Francu Lorenciju.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu v Celju. — Duhovne vaje za dekleta v domu se bodo vršile od sobote 21. novembra do 25. novembra, od ponedeljka 7. decembra do 11. decembra, od sobote 26. decembra do 30. decembra. Začetek vsakikrat ob 6. uri zvečer prvega imenovanega dneva.

Prireditve.

OBCNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE.

Občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru bo v četrtek, 19. novembra, v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Začetek ob 10. uri popoldne. Z občnim zborom je združen tečaj za odrsko režiranje gledaliških iger, sminkanje itd. Tečaj se vrši v četrtek popoldne in v petek. Polovična voznina je dovoljena.

Slov. Konjice. Skozi borbe v miru in viharju je izšla katoliška prosveta zmagovita in danes praznuje 30letnico svojega obstoja v Slovenskih Konjicah. V nedeljo 15. novembra 1936 bo mo proslavili praznik prosvetnega delovanja v Katoliškem društvenem domu v Slov. Konjicah. Spored: Ob devetih bo v nadžupnijski cerkvi zahvalna služba božja s pridigo in sv. mašo. Ob desetih v dvorani Katoliškega društvenega doma slavnostno zborovanje: a) Slovenska katoliška prosveta, b) Slovenci in naš pogled na moderni svet. Ob treh popoldne: Jurčič-Delakov »Deseti brate«, drama v 13 slikah. Ob pol osmih zvečer komerz s pevskimi, glasbenimi in raznimi zabavnimi točkami. Med odmori sodeluje društveni orkester in farna godba. Predprodaja vstopnic za popoldansko predstavo v trgovini A. Valenčak. Vabimo vse okrožje in vse prijatelje, da se z nami ta dan vsele sadov 30-letnega tihe delovanja!

Celje. Ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze v Celju se bo vršil v telovadnici Orlovskega doma v Celju v nedeljo 8. novembra, ob osmih dopoldne. Kmetje, prihitite v obilnem številu na ustanovni občni zbor vaše organizacije.

Teharje. Kako veliko je pri nas zanimanje za čitanje knjig, je pokazala bilanca občnega zbora Ljudske knjižnice za preteklo poslovno leto. Število knjig se je povečalo od 215 na 630, od teh je 300 leposlovnih, 330 knjig pa druge vsebine. V knjižnici so kompletne zbirke Finžgarja, Jurčiča, Stritarja, Karla Maya in drugih. Knjižnica je naročena na zbirke leposlovne in ljudske knjižnice Jugoslovanske knjigarne, v katerih izhajajo dela velikih pisateljev. Skoraj popolna je tudi Cirilova knjižnica. Samo v zadnjem letu je bilo izposojenih nad 1300 knjig. Veliko se je izdalo za nove knjige, saj je znašal denarni promet knjižnice 11.000 Din. — Ko so se zopet približali dolgi zimski večeri, priporočamo vsem, ki imate veselje do čitanja, da pridete v našo knjižnico, ki je prav vsem dostopna, kjer boste dobili knjige, ki vas bodo učile in zabavale. Knjižnica je v kaplaniji in je odprta vsako nedeljo od prve sv. maše naprej, in ob petkih zvečer, in izposojuje knjige vsakomur, kdor prijavi svoj pristop in plača malenkostno odškodnino. Vabimo tudi vse tiste, ki se še dosedaj naše knjižnice niso posluževali, pa bi radi čitali.

Slovenci v Zagrebu. Zadnji dve nedelji v oktobru nam je nudilo Slomšekovo prosvetno dru-

štvo dvoje lepih in zanimivih predavanj. Na misijonsko nedeljo (18. oktobra) je govoril sodnik g. Lojze Rant o oporoki (testamentu), v nedeljo Kristusa Kralja (25. oktobra) pa akademik g. Hawlina Herbert o Romuniji, kjer je prebil letošnje počitnice. Pred predavanjem in na koncu predavanja je zapel društveni pevski zbor nekaj narodnih pesmi. Ljudi je bilo obkroženo toliko, da sta bili obe društveni sobi polni. Le tako naprej! — Prihodnjo nedeljo 8. novembra pa bo v Jeronimski dvorani predstava ob 4. uri popoldne. To pet igramo resno trodejanjo »Grobovi«, ki je prav primerna za čas okoli Vseh svetnikov. Kdor si želi zdrave dušne hrane in poštene izobrazbe, naj gotovo pride na to igro. Tudi petje bo med odmori.

Vzrok mnogih obolenj

leži večinoma v slabi in neredni prebavi, ki ima za posledico nakopičenje telesu škodljivih tvarin v organizmu, ki je na ta način ovira v vsem rednem delu. Zato je treba, da se pred vsem pobrigamo za temeljito čiščenje. S tem se obdrži telo zdravo in odporno. V to svrhu dobro služijo »Planinka«-čaj Bahovec, vsled svojih preizkušenih in zdravih sestavin. Po 6—12 nedeljskem zdravljenju se ima za posledico zboljšanje celega organizma, a posebno pri onih osebah katerih trpe na slabi prebavi, mlačno delovanje čreves, napetosti telesa, omotici, glavobolu, nespečnosti, zapeki, hemeroidih in obolenju.

Zahtevajte v apotekah in drogerijah samo izrečno »Planinka«-čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto ampak samo v plombliranih zavojčkih po 20.— Din, polovični zavojčki 12.— Din in poskusni zavitki po 3.50 Din z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reg. S. br. 29.781/35

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Voznika za raznašanje mleka, poštenega, zanesljivega, treznega sprejme Scherbaum do 15. novembra. Vprašati: Oskrbništvo Rogozja pri Hočah. 1283

Sprejem delo za vsa dela. Naslov v upravi lista. 1272

Viničarja, poštenega in pridnega, sprejme A. Osterberger, Ptuj. 1278

Hlapec, vaje konjem, dobi službo v župnišču Vinagora, p. Desinič. 1277

Ofer dobi službo pri Otonu švaršnik, Majšperg pri Ptuj. 1248

Priden delavec išče službe pri kakem kmetu, je vaje vsega dela, trezen, nekadilec. Adolf Leber, Dramlje. 1290

POSESTVA:

Podjetna mlajša zakonca z veseljem do kmetovanja želita prevzeti posestvo z prevžitkarjem. Ponudbe pod »Dobri ljudje« na upravo lista. 1286

Prodaj posestvo 3 oralov. Hauc Ivan, Gačnik št. 75, Pesnica. 1271

Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah prodaj posestvo. Naslov pove podružnica Cirilove tiskarne v Ptuj. 1269

Prodaj posestvo Janški vrh 20, Ptujška gora, 9 oralov, Din 60.000. Vprašati pri Polič, Maribor, Koroška cesta 20. 1257

Hiša s pekarno in dobro idočo gostilno, enonadstropna, poleg Glavnega trga v Mariboru, zaradi selitve poceni na prodaj. Vpraša se v mlekarni, Koroška cesta 10. 1247

Prodaj posestvo, obsegajoče 32 johov. Posestvo leži v ravni legi tik glavne ceste, oddaljeno par kilometrov od mesta v Gornji Savinjski dolini. Naslov se dobi pri upravi lista. 1291

RAZNO:

Ne kupujte posameznih pisem! Kupite celo mapo (10 pisem), dobite po izredno ugodnih cenah v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj.

Večjo množino hruškovih pešk po ceni 17 Din 1 kg prodaj Baltazar Podpečan, št. Janž, p. Velenje. 1289

Vse kaj rabite, dobite najugodnejše, zato vse kupujte v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Strigova. Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov zamenjava bučnic in sončnic za prvovrstno olje. 1236

Šivalni stroji in kolesa, nova in rabljena, 10 let garancije, prodaj po najnižji ceni mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Vzajem stare stroje v račun. Istotam popravila vsakovrstnih strojev in koles. Tel. 2379. 1242

Papir vseh vrst kupujte v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj.

Sadna drevesa, visokodebelna, od sort po sadnem izboru, jablane, hruške in cepljene slive na Mirabolano in Juljevo slivo, I. vrsta po 6 Din, II. vrsta po 4 Din, pri velikem odjemu še primeren popust. Od strokovnjaške kontrole pregledano ter zdravstveno spričevalo sprejeto, se lahko takoj odpošlje. Zahtevajte cenik pri Janezu Segula, veleposesnik, Hlapenci, p. Juršinci. Dobijo se tudi plemenski merjaščeki in svinjice, nemške požlahtnjene Dajčedelšvein). 1288

Kupim že rabljeno slamoreznico. Rudolf Roškar, Dobrenje 7, pošta Pesnica. 1284

Drva različna za opekarno kupuje Fr. Kramberger, Gočova, Sv. Lenart v Slov. gor. 1274

Polže pokrite prevzamem proti takojšnjemu plačilu vsako količino. Nabiralci pošljite takoj tudi manjše količine. F. Bischof, Maribor, Melje. 1235

Klavir, dobro ohranjen, prodaj ali zamenja za harmonij, eventualno kupi tudi harmonij. Mulej, Kapela-Radenci. 1268

Kupujte tudi VI pri nas. Prihranite si dosti denarja, ker kupite res trpežno in poceni blago. Manufaktura Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1286

Posteljne odeje, močno šivane (domači izdelak) z belo vato, od 70 Din naprej, zglavniki, tuhe, puh, perje, izgotovljeno posteljno perilo, klot, svila, platno za kapne 180 cm široke že po 23 Din pri: A. Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej v Mariboru, Sodna ulica 5. 1282

Zaboje v raznih velikostih odprodajamo stalno v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Sadjarji Mislinjske in Mežiške doline. Od 3. do 7. novembra (v slučaju neugodnega vremena pa prve ugodne dni po tem roku) bo razprodajano sadnega drevja za jesensko sajenje iz Jelenove drevesnice v šmartnu pri Slovenjgradcu. Na zamudite ugodne prilike! Drevje iz domačega podnebja in domače zemlje je najboljši! Opozorjam posebno na hruške moštнице! — Anton Jelen, št. 112 pri Velenju. 1218

Svete slike, največja zaloga in najnižje cene v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6, bo dne 11. novembra 1936. 1270

Vinsko trsje korenjake, sadno drevje in sadne divjake dobite v dobri kakovosti in trsnici Čeh pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Ptuj. 1253

Preproge, kokos preproge, predpražniki v veliki izbiri najceneje pri Novaku, Vetrinjska 7, Koroška 8. 1234